

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL JUNGTTINIŲ TAUTŲ VAIKO
TEISIŲ KONVENCIJOS FAKULTATYVAUS PROTOKOLO DĖL PRANEŠIMŲ
PROCEDŪROS RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
PREZIDENTO DEKRETO „DĖL TEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI
RATIFIKUOTI JUNGTTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJOS FAKULTATYVŲ
PROTOKOLĄ DĖL PRANEŠIMŲ PROCEDŪROS“ PROJEKTO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1234 1, 4 IR
29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽALOS,
ATSIKADUSIOS DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ,
ATLYGINIMO IR ATSTOVAVIMO VALSTYBEI IR VYRIAUSYBEI ĮSTATYMO NR. IX-
895 2, 3, 4 IR 5(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (toliau – Projektai)
(TAP-22-539) (TAIS Nr. 21-33732(3), (TAP-22-536) (TAIS Nr. 21-33730(3))**

2022-04-14 Nr.NV-991

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 1, 4 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2, 3, 4 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Žalos atlyginimo įstatymo projektas, toliau kartu – Įstatymų projektai) įsigaliojimas siejamas su sąlyga, įvyksiančia ateityje, kurios atsiradimo momentas tiksliai nėra apibrėžtas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 16 straipsniu „Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos teikimu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, išskyrus tarptautines mišriasias sutartis, kurios lietuvių kalba skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, ir pranešimai dėl visų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įsigaliojimo, galiojimo, pakeitimo, laikino taikymo, sustabdymo, nutraukimo, prieštaravimo sutarties pakeitimui ar išlygoms skelbiami Teisės aktų registre“. Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslingiau Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projekto ir Žalos atlyginimo įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalies įsigaliojimą apibrėžti tiksliau, pavyzdžiui, įsigaliojimo datą susiejant su Užsienio reikalų ministerijos pranešimo Teisės aktų registro tvarkytojui apie 2011 m. gruodžio 19 d. Niujorke priimto Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos fakultatyvaus protokolo dėl pranešimų procedūros įsigaliojimo Lietuvai paskelbimo data.

2. Siekiant aiškumo, siūlome patikslinti Žalos atlyginimo įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje dėstomą pakeitimą ir nustatyti aiškiai, nuo kurio momento būtų skaičiuojamas nurodytas terminas („ne vėliau kaip per 3 metus“).

3. Žalos atlyginimo įstatymo projekto 5 straipsnio 5 dalies formuluotėje, siekiant apibrėžtumo, siūlytume žodį „gali“ pakeisti nuostata „turi teisę“.

4. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje keičiamoje nuostatoje, atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 112 punktą, siūlome atsisakyti trumpinio „toliau – Konstitucija“ įvedimo ir žodžių „Lietuvos Respublikos“ vartojimo (pirmą kartą pilnas pavadinimas minimas 1 straipsnyje).

5. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projekto 3 straipsnyje teikiamame pakeitime nuostata „per kitus asmenis“ nėra aiškiai apibrėžta, nes nenurodoma, kokie subjektai patektų į šios nuostatos apimtį ir turėtų teisę veikti vaiko interesais, pavyzdžiui, neaišku, ar vaiko (vaikų) vardu į Jungtinių Tautų Vaiko teisių komitetą gali kreiptis tik fiziniai asmenys, kokie vaiko (vaikų) atstovai šiuo atveju turimi mintyje, ar vertinama nuostata apimtų Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos fakultatyvaus protokolo dėl pranešimų procedūros 5 straipsnyje nurodytas asmenų grupes. Pastebime, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodomas skirtingas asmenų, galinčių kreiptis į minėtą komitetą, subjektų ratas (1, 4 punktai). Siūlytume papildomai įvertinti galimybę sukonkretinti reguliavimą ir informaciją, susijusią su nuostatos taikymu, patikslinti, koreguojant Įstatymų projektų aiškinamąjį raštą.

4. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos fakultatyvų protokolą dėl pranešimų procedūros“ projekto 2 straipsnyje ir Vyriausybės nutarimo, kuriuo Įstatymų projektai teikiami Lietuvos Respublikos Seimui, 2 punkto nuostatoje siūlome nurodyti du viceministrus ir, tik esant skubai ar kitoms svarbioms aplinkybėms, būtų tikslinga nurodyti tris viceministrus.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Tatjana Knyzienė